

Na temelju članka 10. stavka 2. točke 1. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja ("Narodne novine", broj 79/2009), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2011. godine donijela

UREDBU

o skupnom izuzeću vertikalnih sporazuma između poduzetnika

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Uredbe

Članak 1.

Ovom Uredbom određuju se uvjeti koje vertikalni sporazumi između poduzetnika moraju sadržavati, te ograničenja ili uvjeti koje takvi sporazumi ne smiju sadržavati kako bi se mogli skupno izuzeti od opće zabrane iz članka 8. stavka 1. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Zakon).

Značenje pojmova

Članak 2.

U smislu ove Uredbe pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

a) *vertikalni sporazum* je ugovor, pojedina odredba ugovora, usmeni ili pisani dogovor, te usklađena praksa koja je posljedica takvih dogovora, odluke poduzetnika ili udruženja poduzetnika, opći uvjeti poslovanja i drugi akti poduzetnika, koji jesu ili mogu biti sastavni dio ugovora i slično, sklopljeni između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije, a kojima se uređuju uvjeti pod kojima sudionici sporazuma mogu kupovati, prodavati ili preprodavati određene robe i/ili usluge;

b) *vertikalno ograničenje* je ograničenje tržišnog natjecanja sadržano u vertikalnom sporazumu koje je obuhvaćeno člankom 8. stavkom 1. Zakona;

c) *poduzetnik* je osoba iz članka 3. Zakona;

d) *poduzetnik pod kontrolom drugog poduzetnika* ili povezani poduzetnici koji se smatraju jednim gospodarskim subjektom su poduzetnici iz članka 4. Zakona;

e) *proizvod* je pravnotehnički izraz za robe i/ili usluge;

f) *zamjenski proizvod (supstitut)* je proizvod koji s obzirom na svoje bitne značajke, cijenu ili način uporabe ili navike potrošača može zamijeniti drugi (mjerodavni) proizvod i na taj način zadovoljiti istorodnu potrebu kupca i/ili potrošača;

g) *konkurent* je zajednički naziv za stvarne ili potencijalne konkurente;

h) *stvarni konkurent* je poduzetnik koji djeluje na istom mjerodavnom tržištu;

i) *potencijalni konkurent* je poduzetnik koji bi mogao, ukoliko ne postoji pojedini ili više vertikalnih sporazuma na mjerodavnom tržištu, u slučaju malog, ali trajnog povećanja cijena, u kratkom roku izvršiti potrebna dodatna ulaganja i ući na to

mjerodavno tržište, odnosno osigurati potrebne troškove prelaska s drugom mjerodavnog tržišta na to mjerodavno tržište;

j) *kupac* je poduzetnik koji od dobavljača kupuje proizvod radi njegove ugradnje u novi proizvod koji taj kupac proizvodi i/ili kupuje proizvod od dobavljača u svrhu njegove daljnje preprodaje drugom kupcu ili prodaje krajnjem korisniku odnosno potrošaču,

k) *neizravni kupac* je poduzetnik koji nije sudionik vertikalnog sporazuma, a kupuje robe i/ili usluge koji su predmet sporazuma od kupca koji je sudionik vertikalnog sporazuma,

l) *potrošač* je fizička osoba koja kupuje odnosno koristi ili bi u nekoj određenoj situaciji mogao koristiti mjerodavni proizvod;

m) *mjerodavno tržište* određuje se kao tržište određene robe i/ili usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti poduzetnika na određenom zemljopisnom području, u smislu članka 7. stavka 1. Zakona i odredaba Uredbe o načinu i kriterijima utvrđivanja mjerodavnog tržišta.

Vertikalni sporazumi na koje se primjenjuje skupno izuzeće

Članak 3.

(1) Skupna izuzeća primjenjuju se na vertikalne sporazume iz članka 10. stavka 2. točke 1. Zakona, koja sadrže određena vertikalna ograničenja, a posebno na:

a) sporazume o isključivoj distribuciji,

b) sporazume o selektivnoj distribuciji,

c) sporazume o isključivoj kupnji,

d) sporazume o isključivoj opskrbi,

e) sporazume o franchisingu, osim na sporazume o industrijskom (tehnološkom) franchisingu koji se odnose na proizvodnju proizvoda ili na tehnološki proces u proizvodnji tih proizvoda.

f) sporazume koji sadrže odredbe kojima se kupcu ustupaju ili daju na korištenje prava intelektualnog vlasništva, pod uvjetom da te odredbe ne čine primarni cilj takvih sporazuma, te da su u izravnoj vezi s uporabom, prodajom i/ili preprodajom ugovorenih proizvoda od strane izravnih ili neizravnih kupca.

(2) Sporazum o isključivoj distribuciji iz stavka 1. točke a) ovoga članka je vertikalni sporazum kojim se dobavljač obvezuje prodati proizvode koji su predmet sporazuma samo jednom distributeru odabranom na određenom području ili posebno određenoj grupi kupaca koja je isključivo dodijeljena tom distributeru.

(3) Sporazum o selektivnoj distribuciji iz stavka 1. točke b) ovoga članka je vertikalni sporazum kojim se dobavljač obvezuje posredno ili neposredno prodati proizvode koje su predmet sporazuma samo distributerima izabranim na temelju transparentnih, posebnih kriterija, a distributeri se obvezuju da neće prodavati te proizvode neovlaštenim distributerima.

(4) Sporazum o isključivoj kupnji iz stavka 1. točke c) ovoga članka je vertikalni sporazum kojim se kupac neposredno ili posredno obvezuje nabavljati proizvode koje su predmet sporazuma samo od određenog dobavljača.

(5) Sporazum o isključivoj opskrbi iz stavka 1. točke d) ovoga članka je vertikalni sporazum kojim se dobavljač neposredno ili posredno obvezuje prodavati proizvode

koje su predmet sporazuma samo jednom kupcu na području Republike Hrvatske u svrhu specifične uporabe ili daljnje prodaje.

(6) Sporazum o franchisingu iz stavka 1. točke e) ovoga članka je vertikalni sporazum u kojima jedan poduzetnik (davatelj franchise) daje drugome (primatelj franchise) u zamjenu za izravnu ili neizravnu financijsku naknadu pravo na iskorištavanje franchisinga, tj. paketa industrijskog ili intelektualnog prava vlasništva u svrhu prodaje određene vrste proizvoda. Paket industrijskog ili intelektualnog vlasništva odnosi se na ime i zaštitni znak, trgovački znak, know-how, modele, dizajn, autorska prava, tehnološko znanje ili patente koji će se koristiti za daljnju prodaju proizvoda koji su predmet sporazuma krajnjim korisnicima.

Vertikalni sporazumi na koje se ne primjenjuje skupno izuzeće

Članak 4.

Temeljem ove Uredbe ne mogu biti izuzeti od opće zabrane iz članka 8. stavka 1. Zakona:

- a) vertikalni sporazumi koji nisu usklađeni s ovom Uredbom,
- b) vertikalni sporazumi na koje se isključivo primjenjuju drugi propisi o skupnom izuzeću iz članka 10. stavka 2. Zakona.

II. UVJETI KOJE VERTIKALNI SPORAZUM MORA SADRŽAVATI

Tržišni udjel

Članak 5.

(1) Skupno izuzeće za sporazume iz članka 3. ove Uredbe, primjenjuje se pod uvjetom da tržišni udjel dobavljača na mjerodavnom tržištu, na kojem prodaje proizvode koji su predmet sporazuma, nije veći od 30%, te da tržišni udjel kupca na mjerodavnom tržištu na kojem kupuje proizvode koji su predmet sporazuma, nije veći od 30%.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, skupno izuzeće iz članka 3. ove Uredbe primjenjuje se na vertikalne sporazume sklopljene između više sudionika, u kojima jedan poduzetnik koji je sudionik tog sporazuma kupuje proizvod koji je predmet sporazuma od drugog sudionika sporazuma i taj proizvod prodaje trećem sudioniku sporazuma, pod uvjetom da tržišni udjel poduzetnika sudionika sporazuma koji kupuje i prodaje proizvod koji je predmet sporazuma, i na mjerodavnom tržištu na kojem kupuje proizvod, i na mjerodavnom tržištu na kojem prodaje proizvod nije veći od 30%.

Izračun tržišnog udjela

Članak 6.

(1) Tržišni udjel dobavljača na mjerodavnom tržištu, u smislu članka 5. stavka 1. ove Uredbe, izračunava se temeljem podataka iz prethodne kalendarske godine, o udjelu dobavljača u ukupnoj vrijednosti svih prodanih proizvoda koji su predmet

sporazuma.

(2) Tržišni udjel kupca na mjerodavnom tržištu, u smislu članka 5. stavka 1. ove Uredbe, izračunava se temeljem podataka iz prethodne kalendarske godine, o udjelu kupca u ukupnoj vrijednosti svih kupljenih proizvoda koji su predmet sporazuma.

(3) Tržišnom udjelu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka pribraja se ukupan iznos vrijednosti kupljenih i/ili prodanih proizvoda njegovih povezanih poduzetnika koji su oni, u prethodnoj kalendarskoj godini, ostvarili na tržištu proizvoda koji su predmet sporazuma.

(4) Iznosi iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka umanjuju se za iznose pristojbi i poreza.

(5) U slučaju da udio dobavljača i/ili kupca u ukupnoj vrijednosti prodanih i/ili kupljenih proizvoda koji su predmet proizvoda iz ovoga članka nije poznat, za utvrđivanje njihovog tržišnog udjela mogu se koristiti i drugi raspoloživi tržišni podaci, uključujući i količinu prodanih odnosno kupljenih proizvoda na tržištu, osim ako poduzetnik nije obavljao djelatnost na mjerodavnom tržištu u financijskoj godini koja prethodi sklapanju sporazuma.

(6) Ako tržišni udjel poduzetnika u trenutku sklapanja sporazuma nije veći od 30%, a naknadno se poveća iznad tog iznosa, ne više od 35%, skupno izuzeće će se primjenjivati tijekom razdoblja od dvije uzastopne kalendarske godine koje slijede godinu u kojoj je prvi put povećan iznos tržišnog udjela iznad 30%.

(7) Ako tržišni udjel u trenutku sklapanja sporazuma nije veći od 30% ali se naknadno poveća na više od 35%, skupno izuzeće će se nastaviti primjenjivati u razdoblju od jedne kalendarske godine koja slijedi godinu u kojoj je tržišni udjel prvi put povećan iznad 35%.

(8) Skupno izuzeće u smislu stavaka 7. i 8. ovoga članka ne može se kumulirati u svrhu produljenja vremenskog razdoblja skupnog izuzeća na više od dvije kalendarske godine.

(9) Tržišni udjel povezanih poduzetnika iz stavka 3. ovoga članka podijelit će se na jednake dijelove između tih poduzetnika.

Ukupni godišnji prihod za određene vertikalne sporazume

Članak 7.

(1) Skupno izuzeće iz ove Uredbe primjenjuje se i na vertikalne sporazume sklopljene između interesnih udruženja poduzetnika i članova tih udruženja, kao i između interesnih udruženja poduzetnika i njihovih dobavljača, pod uvjetom da su svi njihovi članovi prodavatelji u djelatnosti trgovine na malo, te da niti jedan pojedini član interesnog udruženja poduzetnika, zajedno s njegovim povezanim poduzetnicima, ne ostvaruje ukupni godišnji prihod veći od 50 milijuna kuna.

(2) Skupno izuzeće iz ove Uredbe primjenjuju se i na vertikalne sporazume sklopljene između poduzetnika koji su konkurenti pod uvjetnom da sporazum ne jamči jednaka prava i obveze svakoj od strana, u slučajevima kada je:

a) dobavljač ujedno proizvođač i distributer proizvoda, a kupac distribuira te proizvode ali ne proizvodi te proizvode ili njihove supstitute, odnosno nije mu konkurent na razini proizvodnje, ili

b) dobavljač davatelj usluga na nekoliko trgovinskih razina, a kupac prodaje robe

i/ili pruža usluge u djelatnosti trgovine na malo, ali nije konkurent dobavljaču na razini trgovine na kojoj kupuje usluge koji su predmet sporazuma, ili

c) ako kupac ima ukupni godišnji prihod koji nije veći od 50 milijuna kuna.

Izračun ukupnog godišnjeg prihoda

Članak 8.

(1) U smislu članka 7. ove Uredbe ukupni godišnji prihod izračunava se kao ukupan godišnji prihod koji je poduzetnik ostvario tijekom financijske godine koja prethodi sklapanju sporazuma i kojem se pribraja ukupan godišnji prihod njegovih povezanih poduzetnika.

(2) Ukupan prihod od prodaje proizvoda između sudionika vertikalnog sporazuma i s njim povezanih poduzetnika i između samih povezanih poduzetnika ne uzima se u obzir kod izračuna ukupnog godišnjeg prihoda iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Prihod iz stavaka 1. i 2. ovoga članka umanjuje se za iznose pristojbi i poreza.

(4) Skupno izuzeće za sporazume iz članka 7. ove Uredbe, nastavit će se primjenjivati i ako tijekom razdoblja od dvije uzastopne financijske godine iznos ukupnog godišnjeg prihoda poduzetnika bude povećan za najviše 10%.

III. OGRANIČENJA ODNOSNO UVJETI KOJE VERTIKALNI SPORAZUMI NE SMIJU SADRŽAVATI

Teška ograničenja tržišnog natjecanja

Članak 9.

(1) Skupno izuzeće ne može se primijeniti na vertikalne sporazume koji neposredno ili posredno, samostalno ili zajedno s drugim čimbenicima, pod kontrolom ugovornih strana, sadrže vertikalna ograničenja koja se smatraju teškim ograničenjima tržišnog natjecanja, a koja imaju za cilj:

a) ograničavanje prava kupca da slobodno određuje prodajnu cijenu proizvoda, ne dovodeći u pitanje pravo dobavljača da odredi maksimalnu prodajnu cijenu ili preporuči prodajnu cijenu, pod uvjetom da nije riječ o fiksnim ili minimalnim prodajnim cijenama, koje su rezultat izvršenog pritiska ili poticaja od bilo koje ugovorne strane,

b) ograničavanje područja na kojem kupac sudionik sporazuma može prodavati proizvode koji su predmet sporazuma, ili ograničavanje prodaje ugovorenih proizvoda određenoj skupini potrošača,

c) ograničavanje članovima unutar sustava selektivne distribucije koji djeluju na razini trgovine na malo, aktivne ili pasivne prodaje proizvoda krajnjim korisnicima, ne isključujući mogućnost zabrane članu unutar sustava selektivne distribucije da djeluje izvan ovlaštenog poslovnog prostora,

d) ograničavanje međusobne opskrbe između distributera unutar sustava selektivne distribucije, uključujući ograničenja između distributera koji ne djeluju na istoj razini trgovine,

e) ograničavanje dobavljača dijelova, koji te dijelove prodaje kupcu radi ugradnje u novi proizvod, pri prodaji tih dijelova, kao rezervnih dijelova, krajnjim korisnicima ili serviserima, ili drugim pružateljima usluga, koje kupac nije ovlastio za popravak ili servisiranje njegovih proizvoda.

(2) Iznimno od stavka 1. točka b) ovoga članka, ne smatraju se zabranjenim vertikalnim ograničenjima ograničenja koja imaju za cilj:

a) ograničavanje izravnom kupcu aktivne prodaje na isključivo dodijeljenom području ili isključivoj grupi kupaca rezerviranoj za dobavljača, odnosno na području ili kupcima koje je dobavljač dodijelio drugom kupcu, pod uvjetom da takva ograničenja, nametnuta od strane dobavljača, ne onemogućuju daljnju prodaju od strane neizravnog kupca,

b) ograničavanje kupcu, koji djeluje na razini veleprodaje, aktivne i pasivne prodaje proizvoda krajnjim korisnicima,

c) ograničavanje članovima unutar sustava selektivne distribucije aktivne i pasivne prodaje proizvoda neovlaštenim distributerima,

d) ograničavanje prava kupca na aktivnu ili pasivnu prodaju dijelova, koje kupac nabavlja od dobavljača u svrhu ugradnje tih dijelova u novi proizvod, krajnjim korisnicima koji bi te dijelove koristili za proizvodnju proizvoda koji su supstituti proizvoda koje proizvodi dobavljač.

(3) Aktivna prodaja, u smislu stavaka 1. i 2. ovoga članka, podrazumijeva aktivno traženje i pristupanje kupcima ili određenoj grupi kupaca koji se nalaze na isključivom teritoriju drugog distributera, sklapanje pojedinačnih ugovora te poduzimanje mjera za ponudu proizvoda tim kupcima, te osnivanje podružnica, skladišta ili organiziranje distributivne mreže i promidžbe na isključivom teritoriju drugog distributera. Pod aktivnim pristupanjem smatra se posjećivanje kupca, slanje kupcima pošte što uključuje i elektroničku poštu, oglašavanje putem medija i drugih sredstava javnog priopćavanja ciljanih isključivo na te kupce ili grupu kupaca na isključivom teritoriju drugog distributera.

(4) Pasivna prodaja, u smislu stavaka 1. i 2. ovoga članka, podrazumijeva odgovaranje na zahtjeve pojedinačnih kupaca uključujući isporuku proizvoda takvim kupcima, uz napomenu da takvo odgovaranje ne smije biti posljedica djelovanja aktivne prodaje. Pod pasivnom prodajom smatra se i općenito reklamiranje ili oglašavanje u medijima ili na internetu koje dopire izvan nečijeg isključivog teritorija ili određene grupe kupaca, koje je rezultat razvoja tehnologije odnosno jednostavnosti pristupa, pa se smatra razumnim načinom pristupanja tim kupcima ili grupama kupaca.

Zabranjene obveze u vertikalnim sporazumima

Članak 10.

(1) Skupno izuzeće ne može se primijeniti na sljedeće obveze sadržane u vertikalnim sporazumima:

a) neposredne ili posredne obveze nenatjecanja čije je trajanje neograničeno ili premašuje pet godina, odnosno koje se prešutno obnavljaju te traju dulje od pet godina jer se smatra da su ugovorene na neodređeni rok,

b) neposredne ili posredne obveze zbog kojih kupac nakon prestanka sporazuma ne smije proizvoditi, kupovati, prodavati ili preprodavati proizvode koji su predmet sporazuma,

c) neposredne ili posredne obveze nametnute članovima selektivnog distribucijskog sustava da ne prodaju proizvode sa zaštitnim znakom od pojedinih tržišnih takmaca dobavljača.

(2) Obveza nenatjecanja, u smislu stavka 1. točke a) ovoga članka, podrazumijeva svaku neposrednu ili posrednu obvezu zbog koje kupac ne može

proizvoditi, prodavati ili preprodavati supstitute koji se natječu s proizvodima koje su predmet sporazuma, ili svaku neposrednu ili posrednu obvezu kupca da kupi od dobavljača ili od nekog drugog poduzetnika na kojega ga uputi dobavljač više od 80% od ukupne količine proizvoda. Taj udio izračunava se na temelju vrijednosti kupovine proizvoda i njihovih zamjenskih proizvoda na mjerodavnom tržištu koju je kupac ostvario u prethodnoj financijskoj godini.

(3) Iznimno od stavka 1. točke a) ovoga članka, obveza nenatjecanja koja traje dulje od pet godina ne smatra se zabranjenim vertikalnim ograničenjem kada kupac prodaje proizvode koji su predmet sporazuma u poslovnom prostoru ili na zemljištu čiji je vlasnik dobavljač, ili kojeg je dobavljač uzeo u zakup od treće strane koja nije povezana s kupcem, pod uvjetom da trajanje obveze nenatjecanja ne prelazi razdoblje tijekom kojeg kupac koristi poslovni prostor ili zemljište dobavljača.

(4) Iznimno od stavka 1. točke b) ovoga članka ne smatra se zabranjenim vertikalnim ograničenjem ako je trajanje obveze kupca ograničeno rokom od jedne godine nakon prestanka sporazuma, a:

a) obveza se odnosi se na proizvode koji konkuriraju proizvodima koji su predmet sporazuma (zamjenski proizvodi), i

b) obveza je ograničena na poslovni prostor iz kojeg i zemljište s kojeg je kupac djelovao za vrijeme trajanja ugovora, i

c) obveza je neophodna radi zaštite posebnog znanja (know-how) koje je dobavljač prenio kupcu, pod uvjetom da je know-how značajan i neophodan za provođenje sporazuma.

(5) Trajanje obveze kupca koje je ograničeno na rok od jedne godine nakon prestanka sporazuma u smislu stavka 4. ovoga članka ne isključuje mogućnost vremenski neograničenog ograničavanja korištenja, prijenosa ili otkrivanja posebnog znanja (know-how), ali samo pod uvjetom da je know-how za sve vrijeme na koje je ugovorno zaštićen nakon prestanka sporazuma istodobno tajan, značajan i prepoznatljiv.

(6) Posebnim znanjem (know-how) u smislu stavka 4. točke c) i stavka 5. ovoga članka smatra se paket nepatentiranih praktičnih informacija koje proističu iz iskustva i testiranja od strane dobavljača, koji je tajan, značajan i prepoznatljiv. Tajan podrazumijeva da know-how nije opće poznat ili lako dostupan. Značajan podrazumijeva da know-how obuhvaća informacije koje su bitne i korisne za kupca kako bi mogao koristiti, prodavati ili preprodavati proizvod koji je predmet sporazuma. Prepoznatljiv podrazumijeva da je know-how opisan na dostatno razumljiv način, kako bi bilo moguće provjeriti ispunjava li kriterije tajnosti i značajnosti.

IV. UKIDANJE SKUPNOG IZUZEĆA

Uvjeti za ukidanje skupnog izuzeća

Članak 11.

(1) Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Agencija) može po službenoj dužnosti, u smislu članka 10. stavka 4. Zakona, pokrenuti postupak ocjene pojedinog vertikalnog sporazuma, iako taj sporazum ispunjava uvjete za skupno izuzeće iz ove Uredbe, u slučaju kada učinci tog sporazuma, samostalno ili kumulativno sa sličnim vertikalnim sporazumima na mjerodavnom tržištu, ne ispunjavaju kumulativno, za vrijeme njihova trajanja, uvjete za izuzeće iz članka 8. stavka 3. Zakona.

(2) Agencija može pokrenuti postupak ocjene vertikalnog sporazuma, u smislu stavka 1. ovoga članka, posebno u slučajevima:

a) kada je pristup mjerodavnom tržištu ili tržišno natjecanje značajno ograničeno kumulativnim učinkom vertikalnih sporazuma koji imaju slična vertikalna ograničenja,

b) kada paralelne mreže vertikalnih sporazuma sa sličnim vertikalnim ograničenjima zajedno pokrivaju više od 50% mjerodavnog tržišta.

(3) Ako Agencija u postupku ocjene pojedinog sporazuma iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da sporazum ima učinke koji su u suprotnosti s uvjetima propisanim člankom 8. stavkom 3. Zakona i ovom Uredbom, rješenjem će ukinuti skupno izuzeće za taj sporazum.

Teret dokaza o ispunjavanju uvjeta za izuzeće

Članak 12.

1) Za vertikalne sporazume koji ispunjavaju uvjete za skupno izuzeće iz ove Uredbe, u pravilu se predmnijeva da ispunjavaju uvjete iz članka 8. stavka 3. Zakona, osim u slučaju iz članka 11. ove Uredbe.

2) Iznimno, za vertikalne sporazume koji ne ispunjavaju uvjete za skupno izuzeće iz ove Uredbe, sudionici takvih sporazuma moraju sami procijeniti ispunjavaju li njihovi sporazumi, unatoč tome uvjete za izuzeće od opće zabrane sporazuma iz članka 8. stavka 3. Zakona.

3) Ako Agencija pokrene postupak utvrđivanja zabranjenog sporazuma iz stavka 2. ovoga članka, teret dokaza o ispunjenju uvjeta za izuzeće iz članka 8. stavka 3. Zakona u tom postupku snose poduzetnici sudionici tog vertikalnog sporazuma.

Primjena ove Uredbe i na vertikalne sporazume u sektoru distribucije i servisiranja motornih vozila

Članak 13.

1) Ova Uredba primjenjuje se na vertikalne sporazume o prodaji rezervnih dijelova za motorna vozila te vertikalne sporazume o pružanju usluga popravka i održavanja motornih vozila koji su sklopljeni nakon njenog stupanja na snagu, pod uvjetom da takvi sporazumi ispunjavaju i posebne uvjete za skupno izuzeće tih sporazuma određene Uredbom o skupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila.

2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na vertikalne sporazume o prodaji rezervnih dijelova za motorna vozila te vertikalne sporazume o pružanju usluga popravka i održavanja motornih vozila koji su sklopljeni prije stupanja na snagu ove Uredbe, a koji su ispunjavali uvjete za skupno izuzeće iz Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila ("Narodne novine" broj 105/2004), nastavlja se primjena te Uredbe do isteka trajanja tih sporazuma, a najkasnije do 31. svibnja 2013. godine.

3) Počevši od 1. lipnja 2013. godine sporazumi iz stavka 2. ovoga članka moraju biti u cijelosti usklađeni na način uređen stavkom 1. ovoga članka.

4) Ova Uredba primjenjivat će se počevši od 1. lipnja 2013. godine i na vertikalne sporazume o distribuciji novih motornih vozila.

5) Do 31. svibnja 2013. na vertikalne sporazume iz stavka 4. ovoga članka primjenjivat će se Uredba o skupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila („Narodne novine“, broj 105/2004).

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

1) Na vertikalne sporazume koji su sklopljeni prije stupanja na snagu ove Uredbe, a koji su ispunjavali uvjete za skupno izuzeće iz Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije („Narodne novine“ broj 51/2004) nastavlja se primjena te Uredbe do isteka trajanja tih sporazuma, a najkasnije do 31. siječnja 2012. godine.

2) Počevši od 1. veljače 2012. sporazumi iz stavka 2. ovoga članka moraju biti u cijelosti usklađeni s odredbama ove Uredbe.

Članak 15.

Na dan stupanja na snagu ove Uredbe prestaje važiti Uredba o skupnom izuzeću sporazuma između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije („Narodne novine“ broj 51/2004).

Stupanje na snagu

Članak 16.

Ova Uredba stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

Predsjednica
dipl. iur. Jadranka Kosor, v.r.

OBRAZLOŽENJE

Pravni temelj za donošenje Uredbe

Nacrt prijedloga Uredbe o skupnom izuzeću vertikalnih sporazuma između poduzetnika (u daljnjem tekstu: nacrt prijedloga Uredbe) donosi se na temelju članka 10. stavka 2. točke 1. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, broj 79/2009; u daljnjem tekstu: ZZTN).

Člankom 10. stavkom 2. točkom 1. ZZTN-a utvrđeno je da će Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Agencija) propisati uvjete za skupna izuzeća određenih vrsta sporazuma od primjene članka 8. stavka 1. ZZTN-a koji uređuje zabranjene sporazume, a među ostalima osobito za vertikalne sporazume kojima se smatraju sporazumi između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje, odnosno distribucije, a osobito sporazumi o isključivoj distribuciji, selektivnoj distribuciji, isključivoj kupnji, isključivoj opskrbi te franchisingu.

Uredba o skupnom izuzeću vertikalnih sporazuma između poduzetnika predstavlja korak prema daljnjem unapređenju i modernizaciji Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije („Narodne novine“, broj 51/04). Naime, donošenjem novog Zakona propisana je obveza donošenja nove Uredbe koja će se uskladiti s novim Zakonom te napretkom u pravnoj stečevini EU.

Prijedlog Uredbe sadržajno je usklađen s pravnom stečevinom Europske unije. Temelj za usklađivanje je članak 69. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske, sklopljen 29. listopada 2001. („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj 14/2001; dalje: SSP).

Obveza Republike Hrvatske da svoje zakonodavstvo uskladi s pravnom stečevinom Europske unije (*acquis communautaire*) proizlazi iz članka 69. SSP. Ta je obveza nastala već potpisivanjem rečenog sporazuma. Područje tržišnog natjecanja izričito je navedeno kao jedno od prioritarnih područja usklađivanja. Za područje tržišnog natjecanja, uz članak 69. SSP, značajne su odredbe članka 40., a naročito članka 70. SSP.

Obveza usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije podrazumijeva i usklađivanje sa njenim sekundarnim zakonodavstvom. Stoga je pri izradi ove Uredbe korištena slijedeća Uredba Komisije:

- Uredba Komisije (EU) broj 330/2010 od 20. travnja 2010. o primjeni članka 101. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske Unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usklađena djelovanja (OJ L 102 od 23. 4. 2010), koja je stupila na snagu 1. lipnja 2010.¹

Nacrt prijedloga Uredbe o skupnom izuzeću vertikalnih sporazuma između poduzetnika usklađen je u cijelosti sa Uredbom Komisije (EU) broj 330/2010 od 20.

¹ Tekst citirane Uredbe Komisije (EU) dostavljaju se u izvorniku na engleskom jeziku i u neslužbenom prijevodu na hrvatski jezik koje je izradilo Ministarstvo europskih integracija, kao Dodatak II.

travnja 2010. Naime, poput odgovarajuće europske uredbe i nacrt prijedloga Uredbe o skupnom izuzeću vertikalnih sporazuma između poduzetnika predviđa kao jedan od uvjeta za izuzeće vertikalnih sporazuma pored tržišnog udjela dobavljača i tržišni udjel kupca.

Naime, u praksi primjene kako navedene europske tako i važeće hrvatske Uredbe prepoznala se i značajna tržišna snaga kupca, a ne samo dobavljača, pa je bilo neophodno odrediti i maksimalnu visinu tržišnog udjela kupca kako bi se vertikalni sporazumi mogli skupno izuzeti od opće zabrane sporazuma (članak 101. UFEU, odnosno odgovarajući članak 8. stavak 1. ZZTN-a).

Teška ograničenja tržišnog natjecanja i ostale zabranjene obveze koje vertikalni sporazumi ne smiju sadržavati ostali su nepromijenjeni kako u novoj europskoj tako i u nacrtu prijedloga Uredbe.

Značajna novost u nacrtu prijedloga Uredbe je ukidanje dosadašnje mogućnosti korištenja instituta pojedinačnog izuzeća sporazuma, pa tekst nove Uredbe ne sadrži odredbe o pojedinačnom izuzeću i obvezi prijave za sudionike sporazuma iz članaka 13. i 14. važeće Uredbe.

Naime, institut pojedinačnih izuzeća sporazuma u EU ukinut je još 1. svibnja 2004. i to Uredbom Vijeća br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju utvrđenim u člancima 81. i 82. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (sadašnji članci 101. i 102 UFEU). Razlog ukidanja instituta pojedinačnog izuzeća sporazuma u EU je stajalište da Europska komisija odnosno tijela za zaštitu tržišnog natjecanja država članica EU trebaju djelovati *ex post*, a ne *ex ante*, kako bi se izbjegli dugi administrativni postupci i kako bi se mogli usredotočiti na rad u najsloženijim predmetima.

Vrlo važne odredbe nacrtu prijedloga Uredbe su članci 13. i 14. kojima se uređuje primjena ove uredbe kao opće uredbe za sve vrste vertikalnih sporazuma u svim djelatnostima, pa i onima koje su do sada bili izdvojeni odnosno obuhvaćeni posebnom Uredbom o skupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila. Riječ je o vertikalnim sporazumima o distribuciji novih motornih vozila te vertikalnim sporazumima o distribuciji rezervnih dijelova za motorna vozila i vertikalnim sporazumima o pružanju usluga popravka i održavanja motornih vozila. Pri tom se vertikalni sporazumi o distribuciji novih motornih vozila vraćaju u cijelosti počevši od 1. lipnja 2013. godine pod režim opće uredbe jer je Europska komisija utvrdila da je tržišno natjecanje u distribuciji novih motornih vozila na tržištu EU značajno unaprijeđeno, te da više nije potreban poseban, stroži režim ocjene tih vrsta sporazuma. Ostali prethodno navedeni sporazumi moraju ispunjavati istovremeno uvjete za skupno izuzeće iz opće uredbe i posebne uredbe koja uređuje skupno izuzeće tih sporazuma. Razlog za navedeno je utvrđen različit stupanj razvijenosti tržišnog natjecanja na tržištu distribucije novih motornih vozila od tržišta prodaje rezervnih dijelova za motorna vozila i tržišta pružanja usluga popravka i održavanja motornih vozila. Naime, Europska komisija je u svojim evaluacijskim izvješćima utvrdila da je tržišno natjecanje još uvijek slabije razvijeno na tržištu prodaje rezervnih dijelova za motorna vozila i tržišta pružanja usluga popravka i održavanja motornih vozila, pa da sporazumi koji se odnose na ta tržišta zahtijevaju dvojni režim ocjene, odnosno na njih se primjenjuju obje uredbe.

Naravno, za vraćanje pod opći režim ocjene skupnog izuzeća vertikalnih sporazuma uređenih ovim nacrtom prijedloga Uredbe potrebno je i određeno prijelazno razdoblje u kojem će se na postojeće sporazume primjenjivati odredbe Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije ("Narodne novine" broj 51/2004) i Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila ("Narodne novine" broj 105/2004). Opisano uređenje u cijelosti je usklađeno s Uredbom Komisije (EU) broj 330/2010 od 20. travnja 2010. o primjeni članka 101. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske Unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usklađena djelovanja, pa će se donošenjem ove Uredbe hrvatski poduzetnici moći na vrijeme pripremiti i prilagoditi na novi pravni režim ocjene vertikalnih sporazuma u EU.

Prijelazno razdoblje utvrđeno je i zbog zaštite slabije ugovorne strane, u ovom slučaju ovlaštenih distributera novih motornih vozila odnosno ovlaštenih serviseru motornih vozila koji su uložili značajna financijska sredstva za pristup tom tržištu, u odnosu na dobavljača i/ili proizvođača motornih vozila kao nesporno jaču ugovornu stranu, jer se ukidaju posebne odredbe koje su distributerima i serviserima davale određenu pravnu sigurnost vezanu, primjerice, uz minimalnu dužinu trajanja ugovora, prijenos prava i obveza iz ugovora, način raskida ugovora i sl. Na taj se način i na te sporazume u tom dijelu primjenjuju opći propisi o obveznim odnosima, a ne, kao do sada, prisilni propisi. Time se do 1. lipnja 2013. godine štite dosadašnja, značajna ulaganja distributera i serviseru, odnosno omogućuje im se vraćanje dosada uloženi sredstva.

Donošenjem ove Uredbe, bit će ispunjena u cijelosti obveza Vlade RH za propisivanjem uvjeta za skupna izuzeća vertikalnih sporazuma iz članka 10. stavka 2. točke 1. ZZTN-a.

Obrazloženje odredbi prijedloga Uredbe

Člankom 1. nacrtu prijedloga Uredbe, koji je sadržan u Općim odredbama, utvrđen je predmet nacrtu prijedloga Uredbe, a to su uvjeti koje vertikalni sporazumi između poduzetnika moraju sadržavati te ograničenja ili uvjeti koje takvi sporazume ne smiju sadržavati kako bi bili skupno izuzeti od opće zabrane iz članka 8. stavka 1. ZZTN-a. Definicije pojmova iz ZZTN-a i nacrtu prijedloga Uredbe dani su u članku 2.

Člankom 3. nacrtu prijedloga Uredbe utvrđeno je da se skupna izuzeća primjenjuju na vertikalne sporazume, a naročito na sporazume o isključivoj distribuciji, sporazume o selektivnoj distribuciji, sporazume o isključivoj kupnji, sporazume o isključivoj opskrbi, sporazume o franchisingu i sporazume koji sadrže odredbe kojima se kupcu ustupaju ili daju na korištenje prava intelektualnog vlasništva, ali samo pod uvjetom da te odredbe ne čine primarni cilj takvih sporazuma te da su u izravnoj vezi s uporabom, prodajom ili preprodajom ugovoreni proizvoda (primjerice prijenos know-how). Stavcima 2., 3., 4., 5. i 6. članka 3. nacrtu prijedloga Uredbe dane su definicije navedenih vrsta sporazuma.

Vrste vertikalnih sporazuma između poduzetnika na koje se ne primjenjuje skupno izuzeće utvrđene su člankom 4. nacrtu prijedloga Uredbe, kojim je uređeno da se skupno izuzeće ne primjenjuje na vertikalne sporazume koji nisu usklađeni s Uredbom, te na vertikalne sporazume na koje se primjenjuju neki drugi propisi o

skupnom izuzeću (primjerice, u slučajevima kada se primjenjuje Uredba o prijenosu tehnologije i sl.).

Glavom II nacrtu prijedloga Uredbe utvrđeni su uvjeti koje sporazum mora sadržavati i ostali uvjeti koji se moraju ispuniti.

Člankom 5. pod nazivom Uvjeti koje vertikalni sporazum mora sadržavati određena je maksimalna visina tržišnog udjela dobavljača i kupca od 30% kako bi se na te sporazume primjenjivale odredbe ovog nacrtu prijedloga Uredbe, a člankom 6. utvrđen je način izračuna tržišnog udjela dobavljača i kupca na mjerodavnom tržištu.

Način utvrđivanja ukupnog godišnjeg prihoda za određene vertikalne sporazume utvrđen je člankom 7. nacrtu prijedloga Uredbe, a članak 8. utvrđuje način izračuna ukupnog godišnjeg prihoda.

Člankom 9. nacrtu prijedloga Uredbe utvrđena su teška ograničenja tržišnog natjecanja u vertikalnim sporazumima koje takvi sporazumi ne smiju sadržavati kako bi mogli biti izuzeti od opće zabrane sporazuma iz članka 8. stavka 1. ZZTN-a.

Članak 10. nacrtu prijedloga Uredbe pod nazivom zabranjene obveze u vertikalnim sporazumima utvrđuje se koje obveze ne smiju sadržavati vertikalni sporazumi. Međutim, za razliku od sporazuma koji sadrže teška ograničenja tržišnog natjecanja iz članka 9. nacrtu prijedloga Uredbe, u kojem slučaju se cjelokupan sporazum ne može skupno izuzeti, sporazumi koji sadržavaju zabranjene obveze mogu se skupno izuzeti samo u dijelu koji ne sadrži te zabranjene obveze, naravno pod uvjetom da se ti sporazumi, bez zabranjenih obveza, mogu i nadalje izvršavati.

Glava IV. nacrtu prijedloga Uredbe koja nosi naziv Ukidanje skupnog izuzeća, u članku 11. uređuje ovlast Agencije, da po službenoj dužnosti pokrene postupak ocjene pojedinog vertikalnog sporazuma, iako taj sporazum ispunjava uvjete za skupno izuzeće iz ovog nacrtu prijedloga Uredbe, u slučaju kada učinci tog sporazuma, samostalno ili kumulativno sa sličnim vertikalnim sporazumima na mjerodavnom tržištu, ne ispunjavaju kumulativno, za vrijeme njihova trajanja, uvjete za izuzeće iz članka 8. stavka 3. ZZTN-a. Stavkom 2. uređeno je kada će Agencija navedenu ovlast moći koristiti, i to u slučajevima postojanja paralelnih mreža vertikalnih sporazuma sa sličnim vertikalnim ograničenjima koje zajedno pokrivaju više od 50% mjerodavnog tržišta, odnosno kada je pristup mjerodavnom tržištu ili tržišno natjecanje značajno ograničeno kumulativnim učinkom vertikalnih sporazuma koji imaju slična vertikalna ograničenja. U tom slučaju, Agencija će rješenjem ukinuti primjenu skupnog izuzeća za taj sporazum.

Člankom 12. stavkom 1. nacrtu prijedloga Uredbe pod nazivom Teret dokaza o ispunjavanju uvjeta za izuzeće utvrđeno je da se za vertikalne sporazume koji ispunjavaju uvjete za skupno izuzeće temeljem ovog nacrtu prijedloga Uredbe predmnijeva da ispunjavaju uvjete iz članka 8. stavka 3. Zakona, osim u slučaju iz članka 11. nacrtu prijedloga Uredbe. Iznimno, u stavku 2. članka 12. utvrđeno je da sudionici sporazuma koji ne zadovoljavaju uvjete iz nacrtu prijedloga Uredbe sami moraju procijeniti ispunjavaju li, unatoč tome njihovi sporazumi uvjete iz članka 8. stavka 3. ZZTN-a, budući da je, kako je već prethodno detaljnije pojašnjeno, ukinut institut pojedinačnog izuzeća sporazuma. U slučaju pokretanja postupka utvrđivanja

postojanja zabranjenog sporazuma, teret dokaza o postojanju uvjeta za izuzeće, snose poduzetnici sudionici tog vertikalnog sporazuma.

Po uzoru na rješenja iz europske Uredbe Komisije (EU) broj 330/2010 od 20. travnja 2010. o primjeni članka 101. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske Unije na kategorije vertikalnih sporazuma i usklađena djelovanja, koja vraćaju u opći režim ocjene vertikalnih sporazuma sve sporazume iz svih djelatnosti, u članku 13. nacrtu prijedloga Uredbe pod nazivom Primjena ove Uredbe i na vertikalne sporazume u sektoru distribucije i servisiranja motornih vozila utvrđeni su rokovi primjene Uredbe. Tako je stavkom 1. članka 13. uređeno da se nacrt prijedloga Uredbe primjenjuje i na vertikalne sporazume o prodaji rezervnih dijelova za motorna vozila te vertikalne sporazume o pružanju usluga popravka i održavanja motornih vozila koji su sklopljeni nakon njenog stupanja na snagu, pod uvjetom da takvi sporazumi ispunjavaju i posebne uvjete za skupno izuzeće tih sporazuma određene Uredbom o skupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila. Stavkom 2. uređena je primjena Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila ("Narodne novine" broj 105/2004) na vertikalne sporazume o prodaji rezervnih dijelova za motorna vozila te vertikalne sporazume o pružanju usluga popravka i održavanja motornih vozila koji su sklopljeni prije stupanja na snagu ovog nacrtu prijedloga Uredbe, a koji su ispunjavali uvjete za skupno izuzeće iz Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila ("Narodne novine" broj 105/2004). Primjena te Uredbe nastavlja se do isteka trajanja tih sporazuma, a najkasnije do 31. svibnja 2013. godine, a počevši od 1. lipnja 2013. godine svi sporazumi o prodaji rezervnih dijelova za motorna vozila i pružanju usluga popravka i održavanja motornih vozila moraju biti u cijelosti usklađeni s ovim nacrtom prijedloga Uredbe, pod uvjetom da ne sadržavaju teška ograničenja za te sporazume iz posebne Uredbe. Stavkom 4. članka 13. uređeno je da će se nacrt prijedloga Uredbe primjenjivati počevši od 1. lipnja 2013. godine i na vertikalne sporazume o distribuciji novih motornih vozila, a do 31. svibnja 2013. na njih će se primjenjivati Uredba o skupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila („Narodne novine“, broj 105/2004).

U prijelaznim i završnim odredbama u Glavi V članka 14. propisano je da se na vertikalne sporazume koji su sklopljeni prije stupanja na snagu ove Uredbe, a koji ispunjavaju uvjete za skupno izuzeće iz Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije ("Narodne novine" broj 51/2004) nastavlja primjena te Uredbe do isteka trajanja tih sporazuma, a najkasnije do 31. siječnja 2012. godine. Stavkom 2. propisano je da počevši od 1. veljače 2012. sporazumi iz stavka 1. ovoga članka moraju biti u cijelosti usklađeni s odredbama ove Uredbe.

Naime, razlozi za navedeno su slijedeći: jedina značajna razlika nacrtu prijedloga Uredbe u odnosu na sada važeću Uredbu je propisana visina tržišnog udjela od najviše 30% za kupca koji je sudionik takvog sporazuma. Trenutno važeća Uredba, kao uvjet za skupno izuzeće vertikalnog sporazuma propisuje najvišu visinu tržišnog udjela samo za dobavljača kao sudionika vertikalnog sporazuma, bez uzimanja u obzir visine tržišnog udjela kupca za sve vrste vertikalnih sporazuma, izuzev sporazuma o isključivoj opskrbi, u kojima je i važeća Uredba propisivala za skupno izuzeće sporazuma i najvišu visinu tržišnog udjela kupca. Ostale odredbe koje se odnose na teška ograničenja tržišnog natjecanja i zabranjene obveze u vertikalnim sporazumima ostale su nepromijenjene i u nacrtu prijedloga Uredbe kao i u važećoj

Uredbi.

Stoga, radi pravne sigurnosti poduzetnika koji su sklopili vertikalne sporazume prije stupanja na snagu ovog nacrtu prijedloga Uredbe, a riječ je primjerice o sporazumima o isključivoj distribuciji, sporazumima o isključivoj kupnji, sporazumima o selektivnoj distribuciji te sporazumima o franchisingu, koji su unatoč činjenici da je jedna ugovorna strana (kupac) imala tržišni udjel veći od 30%, ispunjavali u cijelosti uvjete za skupno izuzeće iz Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije ("Narodne novine" broj 51/2004), ali sada ne ispunjavaju uvjete za skupno izuzeće iz ovog nacrtu prijedloga Uredbe, potrebno je primjenu sada važeće Uredbe produljiti na takve sporazume do isteka trajanja tih sporazuma, a najkasnije do 31. siječnja 2012. godine. Navedeno je u cijelosti usklađeno i s europskim rješenjem u tim slučajevima, odnosno s člankom 9. Uredbe Komisije (EU) broj 330/2010 od 20. travnja 2010, s kojom se ovaj nacrt prijedloga Uredbe usklađuje. Smatramo da je propisano prijelazno razdoblje daljnje primjene Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije ("Narodne novine" broj 51/2004) na sporazume sklopljene prije stupanja na snagu ovog nacrtu prijedloga Uredbe, a u cijelosti usklađene sa sada važećom Uredbom neophodno, kako bi sudionici takvih sporazuma koji su u cijelosti poštovali prisilne propise pri sklapanju i trajanju takvih sporazuma, u tom prijelaznom razdoblju mogli utvrditi visinu tržišnog udjela kupca, odnosno ispunjava li njihov sporazum i uvjete za izuzeće iz ovog nacrtu prijedloga Uredbe (ako je tržišni udjel kupca do 30%), ili ako utvrde da je visina tržišnog udjela kupca viša od propisane ovim nacrtom prijedloga Uredbe (30%), ispunjava li njihov sporazum u tom slučaju, unatoč činjenici da ne ispunjava uvjete za skupno izuzeće, uvjete za izuzeće iz članka 8. stavka 3. ZZTN-a, te u tom slučaju, ovisno o utvrđenim činjenicama, raskinuti navedene sporazume ili ih ostaviti na snazi.

Člankom 15. nacrtu prijedloga Uredbe propisano je da danom stupanja na snagu ovog nacrtu prijedloga Uredbe prestaje važiti Uredba o skupnom izuzeću sporazuma između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije ("Narodne novine" broj 51/2004), dok je člankom 16. propisano da ovaj nacrt prijedloga Uredbe stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Na temelju članka 10. stavka 2. točke 4. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja ("Narodne novine", broj 79/2009), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2011. godine donijela

UREDBU

o skupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i
servisiranju motornih vozila

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Uredbe

Članak 1.

Ovom Uredbom određuju se uvjeti koje sporazumi o distribuciji i servisiranju motornih vozila moraju sadržavati, te ograničenja ili uvjeti koje takvi sporazumi ne smiju sadržavati kako bi se mogli skupno izuzeti od opće zabrane iz članka 8. stavka 1. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Zakon).

Značenje pojmova

Članak 2.

U smislu ove Uredbe pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- a) *vertikalni sporazum u sektoru distribucije i servisiranja motornih vozila* je ugovor, pojedina odredba ugovora, usmeni ili pisani dogovor, te usklađena praksa koja je posljedica takvih dogovora, odluke poduzetnika ili udruženja poduzetnika, opći uvjeti poslovanja i drugi akti poduzetnika koji jesu ili mogu biti sastavni dio ugovora i slično sklopljeni između poduzetnika koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije, a kojima se uređuju uvjeti pod kojima sudionici sporazuma mogu kupovati, prodavati ili preprodavati nova motorna vozila, rezervne dijelove za motorna vozila ili pružati usluge popravka i održavanja motornih vozila;
- b) *vertikalno ograničenje* je ograničenje tržišnog natjecanja sadržano u vertikalnom sporazumu o distribuciji i servisiranju motornih vozila koje je obuhvaćeno člankom 8. stavkom 1. Zakona;
- c) *poduzetnik* je osoba iz članka 3. Zakona;
- d) *poduzetnik pod kontrolom drugog poduzetnika* ili povezani poduzetnici koji se smatraju jednim gospodarskim subjektom su poduzetnici iz članka 4. Zakona;
- e) *proizvod* je pravnotehnički izraz za robe i/ili usluge;
- f) *zamjenski proizvod (supstitut)* je proizvod koji s obzirom na svoje bitne značajke, cijenu ili način uporabe ili navike potrošača može zamijeniti drugi (mjerodavni) proizvod i na taj način zadovoljiti istorodnu potrebu kupca i/ili potrošača;
- g) *ovlašteni distributer novih motornih vozila* je distributer koji djeluje unutar sustava kojeg je uspostavio dobavljač novih motornih vozila;
- h) *ovlašteni distributer rezervnih dijelova za motorna vozila* je distributer koji djeluje unutar distribucijskog sustava kojeg je uspostavio dobavljač motornih vozila;
- i) *neovisni distributer* je distributer rezervnih dijelova za motorna vozila koji ne djeluje unutar sustava distribucije koji je uspostavio dobavljač tih motornih vozila, te ovlašteni distributer unutar sustava distribucije pojedinog dobavljača motornih vozila,